

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 15 lipca 2025 r.
wniosku Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach
z dnia 6 czerwca 2025 r. (sygn. VII K 158/25),
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**przekazać sprawę prowadzoną przez Sąd Rejonowy Katowice -
Zachód w Katowicach pod sygn. akt VII K 158/25, do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Chrzanowie.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach wydał w dniu 6 czerwca 2025 roku postanowienie (sygn. akt VIII K 158/25), w którym zwrócił się do Sądu Najwyższego z prośbą o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

Uzasadnieniem tego wniosku są okoliczności sprawy, które mogłyby wzbudzać wątpliwości co do bezstronności sądu. Zarzucane przestępstwo miało być popełnione w kontekście sporu pracowniczego między pokrzywdzonym S.M. a jego pracodawcą – Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym „X.” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Katowicach. Co istotne, Spółka „X.”

jest podmiotem, z którym Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach wiąże umowa o świadczenie usług ochroniarskich. Oskarżony w tej sprawie jest byłym pracownikiem tej spółki, a zawnioskowani świadkowie to obecni lub byli pracownicy tego podmiotu. Ponadto, inni pracownicy Spółki „X.” stale pracują w budynku Sądu Rejonowego, świadcząc usługi ochrony. Sąd Rejonowy uznał, że dla dobra wymiaru sprawiedliwości i zapewnienia obiektywnego rozpoznania sprawy, konieczne jest przekazanie jej do rozpatrzenia przez inny, równorzędny sąd.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek okazał się zasadny.

Zgodnie z art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Należy podkreślić, że przepis ten ma charakter wyjątkowy i nie podlega rozszerzającej interpretacji. Instytucja ta ma na celu zapobieganie sytuacjom, które mogłyby stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo, a w konsekwencji podważać zaufanie do niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że pojęcie "dobra wymiaru sprawiedliwości" obejmuje również potrzebę dbałości o autorytet sądu oraz zapewnienie jego bezstronności, nie tylko faktycznej, ale także w odbiorze społecznym. Przyjmuje się, że jeżeli stroną procesu jest m.in. sędzia, ławnik, pracownik sądu lub prokurator Prokuratury tego samego okręgu, na co dzień występujący przed danym sądem, zasadnym jest, aby ten sąd nie orzekał w sprawie. Ma to na celu nie tylko uniknięcie potencjalnych wyłączeń poszczególnych sędziów, ale przede wszystkim zachowanie wizerunku sądu jako organu niezależnego i obiektywnego.

W analizowanej sprawie, zarzucane przestępstwo miało być popełnione w kontekście sporu pracowniczego między pokrzywdzonym S.M. a jego pracodawcą – Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym „X.” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Katowicach.

Szczególne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszego wniosku ma fakt, że Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „X.” Sp. z o.o. jest podmiotem, z którym Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach na co dzień wiąże umowa o świadczenie usług ochroniarskich. Ponadto, oskarżony w tej sprawie jest byłym pracownikiem tej spółki, a zawnioskowani do przesłuchania świadkowie są obecnymi lub aktualnymi pracownikami tego samego podmiotu. Co więcej, inni pracownicy tej spółki stale pracują w budynku Sądu Rejonowego, dbając o jego ochronę. W ocenie Sądu Najwyższego, ten charakter powiązań gospodarczych oraz personalnych między stroną konfliktu pracowniczego (Spółką „X.”), w którego okolicznościach miało być popełnione przestępstwo, a sądem, który miałby rozpoznawać tę sprawę, stwarza realne ryzyko podważenia zaufania do bezstronności postępowania. Społeczny ogląd sprawy mógłby zrodzić przekonanie o braku warunków do jej w pełni obiektywnego rozpoznania.

Taka sytuacja mogłaby negatywnie wpłynąć na autorytet wymiaru sprawiedliwości, co jest sprzeczne z jego dobrem. Z tych względów, dla zapewnienia pełnej transparentności i uniknięcia jakichkolwiek wątpliwości co do bezstronności sądu, konieczne jest przekazanie sprawy do rozpoznania przez inny sąd, z którym strona opisanego procesu pracowniczego nie jest związana podobnymi więzami gospodarczymi.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy uznał wniosek Sądu Rejonowego za zasadny i postanowił, jak w sentencji.

[WB]

[a.ł]